

Kronik

Kulturkalender

Kulturkalender, der udkommer som del af *Diamanten*, giver et samlet overblik over sæsonens udstillinger, koncerter, foredrag og arrangementer. Det samme gør den elektroniske kulturkalender, som findes via adressen <www.kb.dk>.

Bøger og bibliotek

Det Kongelige Biblioteks udbygning på Amager, Njalsgade 112

Arkitekternes dispositionsforslag med kommentarer fra Det Kongelige Bibliotek og bygherrerådgiveren er nu godkendt. Der er tale om den såkaldte G-model. Dispositionsforslaget viser de overordnede træk ved bygningen, hvad den vil rumme og hvad det vil

coste at bygge.

Hovedplan for bygningen:

A. Publikums- og kontordelen:

På nordsiden af den eksisterende bygning (etape 1) ud mod Universitetstorvet bygges 2.124 bruttom² kontor- og publikumsarealer, fordelt på 3 etager. Sammen med etape 1 vil der i alt være 3.766 bruttom² til publikum og personale.

Der vil blive en hovedtrappe op langs etape 1's magasinvæg mod nord, samt en publikums-elevator.

I kontorafsnittet (det nuværende etape 1's kontorer, hvor der kun vil ske mindre ændringer) vil der blive en elevator fra kælderen til 2. etage, så det bliver nemt at transportere bøger til og fra kælderen til både fjernlån og fordelingsrum.

I publikumsområdet skal der være et loungeområde med automater, en mindre betjeningskranke, et kontorområde til udlånet, hylder og lendomater til selv-

DISSING+WEITLING arkitektfirma als
2005.03.15

Således vil bygningen tage sig ud, set fra Universitetstorvet. Publikumsområdet vil ligge til denne side. Stelen er rykket længere ud på pladsen, og rampen overdækkes. "Z-et" i taget er ovenlysvinduer.

udlån, bøger på åbne hylder, et undervisningslokale, et "bibliotekvarium" til vejledning, og mange læsepladser, både som "sololæsepladser" og som grupplæsepladser.

B. Magasindelen:

På hele sydsiden af etape 1 vil der blive opført et magasin. Magasinet bliver i 5 etager (3.430 bruttom²) med elektrisk drevne kompaktreoler overalt. Det vil give plads til ca. 29.000 hyldemeter.

Som en nyskabelse vil de nederste 2 af etagerne i magasinet skulle køles til 2°. Disse etager vil fortrinsvis indeholde fotografisk materiale, men de kan også indeholde bøger. De 3 øverste etager vil få en temperatur på 12°, hvilket er en langt bedre temperatur for skrøbelige bøger end de nuværende max. 18° i etape 1. Det er planen, at Udenlandsk Afdelings Ældre Samling og dele af Orientalisk-Judaistisk Afdelings samlinger vil blive flyttet til KBA 112.

C. Tidsplan:

Som det tegner sig i øjeblikket, vil hovedprojektet blive udarbejdet i løbet af efteråret 2005, der vil blive udbud og licitation i de første måneder af 2006, og selve byggeriet vil gå i gang i april 2006. Byggeriet vil blive opdelt i 3 etaper, mod syd, mod nord og færdiggørelse af etape 1. Bygningen vil stå færdig i slutningen af 2007. Efter indflytning kan biblioteket så åbnes for publikum i vinteren/tidligt forår 2008.

Der vil skulle ekspederes i det nuværende magasin under hele byggeperioden. Hvornår det er nødvendigt/praktisk at genhuse Institutstjenesten er ikke afklaret endnu.

Det Kongelige Bibliotek på nettet

HCA and Music

Webudgivelsen *H.C. Andersen og musikken*, der er resultatet af et samarbejde mellem medarbejdere i Musik- og Teaterafdelingen og Håndskriftafdelingen, udkom sidste år.

Udgivelsen er nu i sin helhed blevet oversat til engelsk, således at også et internationalt publikum kan stifte bekendtskab med den ikke uvæsentlige rolle, H.C. Andersens digtning spillede som inspiration for en lang række danske og udenlandske komponister.

Endvidere er den danske og engelske udgave blevet beriget med en række musikeksempler, der ikke tidligere har foreligget indspillet. Sopranen Nina Bols Lundgren og tenoren Adam Riis har, akkompagneret af pianisten Christian Westergaard, i Dronningesalen indsunget en række sange, der supplerer de 'klassiske' indspilninger. Således vil man nu i webudgaven eksempelvis kunne lytte sig til de meget forskellige musikalske tolkninger, som komponisterne I.P.E. Hartmann, Johan Christian Gebauer, Niels W. Gade og Carl Nielsen foretog af Andersens digt *Snee-Dronningen*.
<www.kb.dk/elib/mss/hca/>

Musik- og Teaterafdelingens arkiver

Normalt befinder arkivmateriale på Det Kongelige Bibliotek sig i Håndskriftafdelingen. Af historiske grunde er enkelte arkiver og samlinger, der ikke alene indeholder noder, kommet til at bero i Musik- og Teaterafdelingen. For at skabe en overblik over disse - dog ganske få - arkiver og samlinger, er der etableret en samlet præsentation med links til mere dybtgående registranter af materialerne.

Online oversigt over Musikforeningens arkiv

Da Det Kongelige Bibliotek i midten af 1900-tallet erhvervede Musikforeningens samling af noder, kom også foreningens arkiv til at ligge i Musik- og Teaterafdelingen. Da Musikforeningen gennem det meste af 1800-tallet var den nok mest indflydelsesrige københavnske koncertorganisation, har mange senere forskere anvendt materialet. Vi har derfor nu lagt arkivregistranten ud på nettet, og det vil således være muligt at bestille en eller flere kapsler frem på Center for Musik og Teater ved at sende en mail til mta@kb.dk.
<www.kb.dk/kb/dept/nbo/ma/saml/arkiv.htm>

Musik til danske forfatters tekster

ADL (Arkiv for dansk litteratur) præsenterer online et stort udvalg af tekster fra omkring 70 danske forfattere. En del af disse har også skrevet digte eller dramatiske tekster, som er sat i musik. Der er derfor samlet en [oversigt over de digitaliserede noder](#), der knytter sig til ADL's forfattere, men det er dog ikke dem alle, hvis tekster har appelleret til komponister. Listen vil løbende blive udvidet med nye nodedigitaliseringer.

Music Index Online

Det Kongelige Bibliotek har nu fået online-adgang til basen *Music Index*, som før kun fandtes på CD-Rom. Den indeholder omkring en million poster fra perioden 1978-2005 og indekserer ca. 725 musiktidskrifter. Her kan man finde henvisninger til artikler, anmeldelser, notitser, nekrologer etc., og nogle af dem har links direkte til artiklerne i fuldtæks fra *JSTOR*-basen.

Frederik V's atlas

Bind 37 af Frederik V's atlas - nu med bil-

ledtekst. Kort-samlingen har afsluttet den elektroniske registrering af katalogkort, som beskriver indholdet i bind 37, Sjælland.

Frederik V's atlas består af 55 pragtfulde bind med ialt 3535 blade - en helt unik samling af kort og prospekter. Alle disse findes som E-ressource i en bladre-version, med mulighed for at zoome ind på detaljer i de enkelte kort.

Digital faksimile-udgivelse af James Cooks skildring af sin rejse i det nordlige stillehav

Den engelske opdagelsesrejsende James Cook (1728-1779) er især kendt for sine ekspeditioner i det sydlige Stillehav, hvor han bl.a. kortlagde Australiens østkyst. Den tredje og sidste ekspedition han foretog, gik imidlertid nordpå til farvandet omkring Alaska. Først sattes kursen dog mod syd, rundt om Kap Det Gode Håb og videre til bl.a. Juleøen og New Zealand, og herfra gik rejsen op til det nordlige Stillehav. Ekspeditionen bestod af skibene *Resolution*, hvor Cook selv var kaptajn, og *Discovery*, som førtes af Charles Clerke.

Målet var at undersøge om det var muligt at sejle nord om Amerika til Asien, altså at finde den såkaldte Nordvest-passage, som europæiske opdagelsesrejsende havde ledt efter siden 1500-tallet. James Cook slog fast, at isen udgjorde en afgørende forhindring for sejlads nord om Amerika. Men hans lange rejse bragte mange andre resultater. Blandt de mest opsigtsvækkende er opdagelsen af Hawaii-øerne, som Cook døbte Sandwich-øerne.

Cook døde selv på rejsen. Efter at have konstateret at det syntes umuligt at sejle i Ishavet, besluttede han at sejle tilbage og tilbringe vinteren på de nyopdagede Sandwich-øer, inden udforskningen i de nordlige farvande fortsattes. Trods en venlig modtagelse hos de lokale beboere opstod der imidlertid stridigheder, og Cook blev dræbt i februar 1779.

Under ledelse af Charles Clerke sejlede de to skibe imidlertid igen nordpå til Beringstrædet, sådan som Cook havde planlagt, men atter måtte de konstatere at isen gjorde det umuligt at fortsætte. Her døde Clerke af sygdom, og den sidste del af rejsen tilbage til England – sydpå via Sumatra og Java og Kap Det Gode Håb – foregik under ledelse af John Gore.

Cook gjorde udførlige optegnelser undervejs. Efter hans død fortsatte en anden af mændene, James King, med at gøre optegnelser, og det var også King der siden stod for udgivelsen af den samlede, officielle rejsebeskrivelse med titlen *A Voyage to the Pacific Ocean*. Det er en spændende beretning, fuld af oplysninger om de forskelligartede samfund Cook og hans mænd stiftede bekendtskab med, fra Juleøen i syd til Alaska og Kamtjatka i nord.

Første udgave kom i 1784, og den skal efter sigende være blevet udsolgt på tre dage. Året efter kom andenudgaven, i tre bind, og det er den der her er udgivet i digital facsimile. Den udmærker sig ikke alene ved sit indhold, men også ved sin typografiske udformning.

Den digitale udgave er forsynet med en indholdsoversigt og en liste over bogens kort.

Fragmenter af Iustinus og Petrus Laale

Håndskriftafdelingen har publiceret to fragmenter af ellers tabte håndskrifter, det ene

Det smukke initial 'P' i et af fragmenterne af Iustinus' værk.

fra 1000-tallet, det andet fra 1400-tallet. Det ene dukkede op som del af et bind, det andet som indpakning omkring arkivalier i sidste del af 1800-tallet. Begge blev senere anset for så vigtige, at de indgik som selvstændige numre i Ny Kongelig Samling.

Det ældste og absolut smukkeste kopierede er et fragment af den romerske historiker Iustinus' forkortede bearbejdelse af et ældre historisk værk. Iustinus, der næppe har mange læsere i vore dage, blev flittigt studeret i middelalderen, bl.a. af biskop Absalon og hans klerk Saxo. Fragmentet NKS 3250 4° består af fem brudstykker, der samlet har bevaret to (næsten) hele og et halvt blad af det oprindelige håndskrift. Heldigt er det, at der på de to af de fem stykker også findes et initial, dvs. det første bogstav ved et nyt afsnits begyndelse.

Af en helt anderledes beskeden karakter er det andet fragment, der til gengæld nok vil vække genklang hos langt flere end Iustinus. Det rummer nemlig et par snese af de ordsprog, der tilskrives Petrus Laale (fordansket Peder Låle) – prægnante vendinger, som mange stadig bruger, f.eks. ”mange bække små, gør en stor å”. Laales samling består af godt 1200 ordsprog og kendes i sin helhed kun fra tidlige tryk. Samlingen er Danmarks ældste tosprogede litterære værk, idet alle ordsprog gengives parvist

H.C. Andersen fotografet i Dresden, 1854.

på latinsk og dansk – den blev brugt som skolebog.

H.C. Andersen – i original

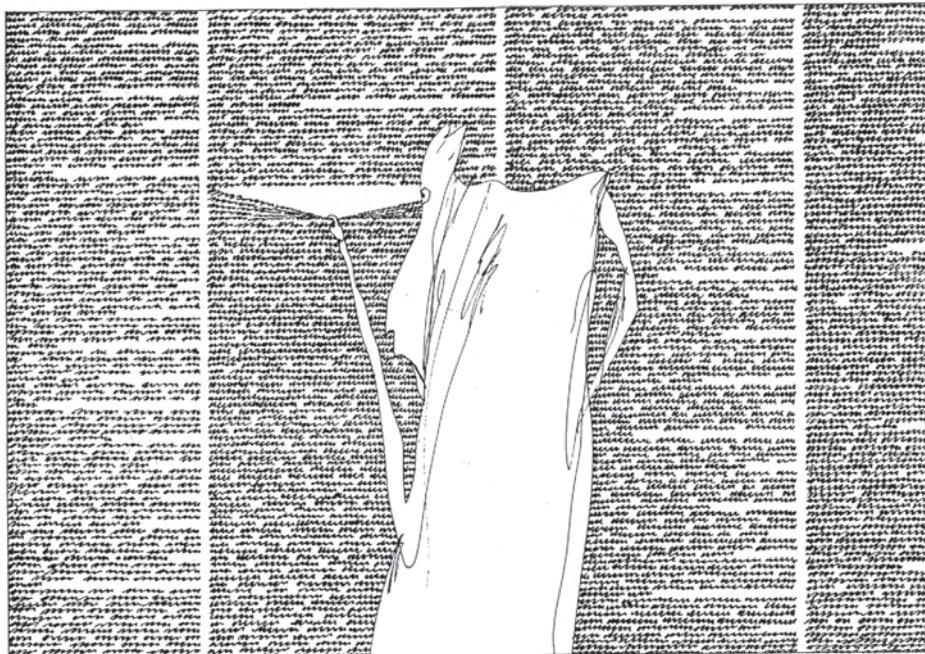
H.C. Andersen var sin tids mest fotograferede dansker. Han blev i alt fotograferet mere end 150 gange, og en ny web-portal med originalfotografier af digteren kan nu findes på www.kb.dk.

Følg Andersen, fra de unge hårfagre år helt frem til Georg E. Hansens sidste optagelser i 1874 – et liv i portrætter der hermed også er kilde til viden om portrætfotografiets barndom. H.C. Andersen var meget interesseret i dette nye medie, og betretninger om fotografbesøg og kommentarer

til egne portrætter indgår i mange dagbogsoptegnelser og breve.

Blandt Det Kongelige Biblioteks mange portrætter af H.C. Andersen findes der 85 originaloptagelser – taget af prominente fotografer som Peter Elfelt, Harald Paetz og Georg E. Hansen med flere. Herudover findes der en del mere private billeder taget af Andersens ven, fabrikant Israel B. Melchior. Alle disse portrætter er nu digitaliseret og kan ses på www.kb.dk/hcandersen.

De 85 originale portrætter befinder sig alle i Kort- og Billedsamlingen, og i alt 250 portrætter af digteren i fotografi, tegning, grafik og silhuet kan søges i Den Nationale Billedbase.

Per Marquard Otzen-tegning

Udstillinger

Per Marquard Otzen

Per Marquard Otzen var tegner ved dagbladet *Information* 1967-69 og 1973-2004 og ved *Ekstrabladet* og DR TV-avisen 1969-73. Dertil har Per Marquard Otzen deltaget i adskillige udstillinger, både i Danmark og i udlandet og har udstillet separat i bl.a: *Tegn. Ti-året 1969-79*, Vester-Vov-Vov, Kbh. 1979; *Nittenfirefirs*, G. Holtegaard 1983; Nordjyllands Kunstmuseum 1984; Soltura de la Linea, Havana 1986; USIA, N.Y. Foreign Press Centre 1994.

Per Marquard Otzen har bl.a. modtaget Svarres legat 1979, William H. Michaelsens legat 1980, juryprisen ved Den skandinaviske Humorbiennele, Norge 1987, Den Gyldne Tegnesticke, Carlsbergs Mindelegat for Brygge J.P. Jacobsen 1990.

Per Marquard Otzens tegninger

fra 1960'erne og 1970'erne afspejler et tydeligt venstrefløjsengagement, mens temaer som kønsroller, miljø og social magt og afmagt senere har vundet indpas. Hans viden om litteratur og kulturhistorie ses i hans tegninger, der ofte har den klassiske græske mytologi som referenceramme.

Hans streg er et af de mest indlysende eksempler på en artistisk fornyelse af dansk bladtegning.

Museet for Dansk Bladtegning. Galleriet. Indtil 18. juni 2005.

Skyggebilleder – H.C. Andersens rejse til Dresden og Sachsisk Schweiz i 1831

'At rejse er at leve'. Allerede som ganske ung rejste H.C. Andersen ud i verden – til Dresden. Her mødte han et landskab, hvis dramatiske skønhed gav inspiration til både

Andersen og mange andre af samtidens kunstnere.

Hvor mange ved, at H.C. Andersen rejste til Dresden i 1831 – på sin første udlandsrejse – 26 år gammel? Undervejs førte han flittigt dagbog, og efter hjemkomsten skrev han en rejseskildring, der senere blev udgivet under titlen: *Skyggebilleder fra en Reise til Harzen, det sachsiske Schweitz etc., i Sommeren 1831.*

Fra Dresden rejste Andersen ud i Elbsandsteingebirge, kendt som Sachsisk Schweiz. Et særegent bjerglandskab med stumpe taffelbjerge, sandstenspyramider, søjlegrupper med lodrette vægge og snævre bugtede slugter. Med romantikken og dens søgen efter det sublime opdagede man bjergenes sande majestæt. Særlig Caspar David Friedrichs motivverden er vel nærmest utænkkelig uden disse tinder, slugter og indkapslede tåger. I hans fodspor fulgte I.C. Dahl og adskillige andre malere.

Få år efter Andersens rejse blev jernbaner, dampskibe og fotografi nye sensationelle muligheder. I 1853 drog dresdener fotografen Hermann Krone ud i Sachsisk Schweiz på den første 'fotografiske landskabstour' for at fotografere det 'romantiske' natursceneri. Resultatet fra denne og senere rejser udgav han på eget forlag i utallige variationer.

Digteren, maleren og fotografen Nutiden er derfor i besiddelse af tre synsvinkler på Sachsisk Schweiz: digterens, malerens og fotografens. Til dette kan føjes musikkens, idet de selv samme bjerge og slugter var inspirationskilde for Carl Maria von Webers opera *Der Freischütz*, på dansk *Jægerbruden*. Det er dette univers, som udfoldedes på udstillingen *Skyggebilleder*.

En dokumentarisk afdeling berørte ved hjælp af skrifter, portrætter og do-

kumenter de impulser Andersen modtog fra tysk åndsliv. Dresden og dens omegn præsenteredes ved hjælp af kort, skitser og fotografier.

En oplevelseszone udgjorde udstillingens anden afdeling. Med Andersen som det centrale omdrejningspunkt skabtes der visuelle og akustiske områder, som beskrev naturen i Sachsisk Schweiz set med digterens, malerens og fotografens blik.

Helt centralt indgik en præsentation af fotografen Hermann Krones værker med en enestående original dokumentation af Krones fotografiske undersøgelser fra Dresden og Sachsisk Schweiz. Det Nationale Fotomuseum 11. marts - 28. maj 2005.

Digterens Teaterdrømme - H.C. Andersen og Teatret

Udstillingen beskriver eventyrdigterens livslange kærlighed til teatret og samarbejdet med hans to nøjagtigt jævnaldrende, balletmesteren August Bournonville og komponisten J.P.E. Hartmann. De samarbejdede ved flere lejligheder om en række sceniske værker i form af operaer, syngespil og balletter og satte deres præg på den danske nationalscene igennem flere årtier.

Nævnes kan først og fremmest operaen *Liden Kirsten*, som Andersen skrev tekst til, Hartmann komponerede og Bournonville satte i scene og koreograferede dansescener til.

H.C. Andersen var en overordentlig kyndig teateriagttagere, og hans mange fine optegnelser og refleksioner om teatret og dets væsen i en række breve udgør et levende vidnesbyrd om hans forståelse af teatret både i dansk og internationalt perspektiv.

Udstillingen giver indblik i denne side af Andersens åndelige virksom-

Interiør af Casino Teatret i København, hvor H.C. Andersen opnåede nogle af sine største teater-succeser. Tegning af Antonio Buocheri fra 1847-48. Teatermuseet i Hofteatret.

hed og bidrager dermed til en bredere litteraturhistorisk forståelse af hans livsværk.

Udstillingen er inddelt i seks hovedafsnit: *Teaterdigteren. Vejen til scenen. Andersens liv med de tre kunstarter. Digteren som dramatiker. Den store kunstnergeneration 1805. Sagt og skrevet om Andersen og teatret.*

Udstillingen viser blandt andet digterens arbejdsmanuskripter, samtidige dekorations- og kostumetegninger, originale musikalske kilder og andre arkivalier med relation til H.C. Andersens dramatiske produktion og forhold til teatret foruden en række nyproducerede DVD-optagelser. Rotunden 11. marts - 22. oktober.

H.C. Andersen og bladtegnerne

Også Museet for Dansk Bladtegning fejrer H.C. Andersens 200 års fødselsdag.

Det sker med en ophængning på Bladtegnergangen, hvor en gruppe aktive bladtegnere giver deres bud på H.C. Andersen; inspirationen er dels hentet fra eventyrene, dels fra digterens egen person.

Medvirkende tegnere er: Lars Andersen, Niels Bo Bojesen, Rasmus Bregnhøj, Peder Bundgaard, Annette Carlsen, Otto Dickmeiss, Ulla Dietl, Bent Eskestad,

Franz Füchsel, Jens Julius, Bob Katzenelson, Lars Refn, Jørgen Saabye, Claus Seidel, Gitte Skov, Anne-Marie Steen Petersen, Lars Vegas, Jørn Villumsen.

Museet for Dansk Bladtegning i Det Kongelige Bibliotek. 11. marts -27. august 2005.

Foredrag

Filmmusik – fra stumfilm til nutid

Onsdag 13. april 2005

Filmmusik-genren er ofte blevet betragtet som ligegyldig funktionsmusik, men faktisk er, at musik igennem hele filmmediets historie har været en uundværlig del af biograf-

H.C. Andersen set af bladtegneren Jørn Villumsen.

oplevelsen. Lektor og forfatter Peter Schepelern gav med udgangspunkt i film-musikalske højdepunkter – blandt andet Prokofjefs musik til *Alexander Nevskij*, Max Steiners musik til *Borte med blæsten* og Philip Glass' musik til *The Hours* – et overblik over filmmusikkens historie, teori og funktion fra stumfilm til nutid.

Digterens Teaterdrømme – H.C. Andersen og Teatret

Onsdag 20. april 2005

H.C. Andersen ville være kendt og anerkendt, og dengang som nu var scenen den hurtigste vej til berømmelse. Da Andersen kom til København i 1819 som 14-årig, søgte han sig både på scenen som danser, sanger, korist og statist. Dog uden større held. Men bedre blev det, da han begyndte at skrive for teatret.

Forskningsbibliotekar Knud Arne Jürgensen, som står bag udstillingen *Digterens Teaterdrømme - H.C. Andersen og teatret*, fortalte om Andersens omfattende virke inden for alle scenens kunstarter: skuespil, opera og ballet og om, hvordan Andersens teaterinteresse fik betydning på store dele af hans prosa og digtning.

Ny hollandsk litteratur: Mulisch, Grøndahl, Rosenboom og Winge

Mandag 25. april - tirsdag 26. april 2005

To markante hollandske forfattere gæstede Diamanten i april. Mandag 25. april præsenterede Hollands mest værdsatte og læste forfatter Harry Mulisch sit forfatterskab præget af mystik, magi og religion gennem oplæsning og samtale med forfatteren Jens Christian Grøndal. Tirsdag 26. april præsenterede forfatteren Thomas Rosenboom sine heftige og gribende historiske romaner gennem oplæsning og samtale med forfatteren Mette Winge.

Møllemand. Papirklip af H.C. Andersen. Privateje.

Debat i Diamanten – Livsstil & Medier

Onsdag 27. april 2005

Mad, mode, have og boligindretning er temaer som i stigende grad har fået fokus i medierne inden for de seneste år. De mange nye livsstilsmedier forholder sig til både praktiske og personlige aspekter af tilværelsen ved at visualisere og fortælle historier om forskellige livsstilsformer og -idealer. Men hvad skyldes den tiltagende interesse for livsstil i medierne og hos befolkningen? Debat i Diamanten satte et stærkt panel i scene for at debattere livsstilsmediernes samfundsmæssige betydning og funktion. Med forskellige erfaringer og vinkler på emnet gav kommunikationsrådgiver Henrik Byager, redaktør og forlægger Malene Malling samt underholdningsredaktør på TV2 Christina Buch deres bud

på det aktuelle emne. Efterfølgende var der åben debat. Diskussionen ledtes af journalist og studievært Nikolaj Sommer.

Danmarks besættelse 1940-45 – en ny historie?

Mandag 2. maj 2005

Hvad var det, der stod på spil under besættelsen? Hvordan skal vi vurdere den politik, Danmark valgte at følge efter 9. april? Hvad var alternativet? Hvem kæmpede for demokratiet - og hvem imod det? Hvad kom besættelsen til at betyde for os som land og som folk? Og ikke mindst: Handlede vi rigtigt?

Med afsæt i to nye fremstillinger af historien om Danmarks besættelse diskuterede fem historikere nye og gamle udlægninger af besættelsestiden – 60 år efter befrielsen. Claus Bundgård Christensen, Joachim Lund, Niels Wiium Olesen og Jakob Sørensen udgav i april *Danmark besat*. Bo Lidegaard udgav *Kampen om Danmark 1933-1945*. De fem forfattere præsenterede temaer, synspunkter og nye forskningsresultater. Adam Holm, debatredaktør på *Politiken*, ledte diskussionen.

Musikarrangementer

Diamantensemblet & Sine Bundgaard

Tirsdag 1. marts 2005

Sine Bundgaard, sopran

Allan Rasmussen, cembalo

Sopranen Sine Bundgaard har for alvor fået travlt på de internationale operascener og i foråret 2005 har hun bl.a. sunget Johann Christian Bachs opera *Temistocle* på scenen i Leipzig. DiamantEnsemblet har inviteret

hende til at synge et par af de store arier fra *Temistocle* og være solist i Johann Sebastian Bachs vidunderlige Bryllupskantate med Allan Rasmussen på cembalo.

Allan Rasmussen kan også høres som solist – i J.S. Bachs Cembalokonzert i Adur. Koncerten bliver indledt med Johann Chr. Bachs Obokvartet, som lederen af DiamantEnsemblet, Max Artved, har fået udgivet på plademærket Naxos sidste år.

Kormusik omkring Østersøen

Tirsdag 8. marts 2005

Vokalgruppen ARS NOVA

Dirigent: Paul Hillier

I dagene omkring 1. marts turnerede et af Danmarks absolut bedste kor, Vokalgruppen ARS NOVA, i de baltiske lande med et nordisk-baltisk korprogram. Chefdirigent Paul Hillier, der er godt kendt i det baltiske område – han var i en årrække leder af eliteensemblet Det Estiske Filharmoniske Kammerkor – stod i spidsen for turnéen. ARS NOVA sluttede turnéen af i København, i Dronningesalen, og på programmet var værker af bl.a. Maija Einfelde, Arvo Pärt, Per Nørgård, Peteris Vasks og Pelle Gudmundsen-Holmgreen.

TANGO!

Lørdag 12. marts 2005

Athelas Sinfonietta Copenhagen

Christian Eggen, dirigent

Per Arne Glorvigen, bandoneon

Diana Toxværd, Ole Toxværd og Esa

Alanne, dans

Thomas Clausen, klaver og musikalsk arrangement

Víctor Hugo Díaz og Helene Gjerris, sang

Esa Alanne, konferencier

Hans-Olof Tani, scenografi og lys

Tangoens verden emmer af melankoli, alvor og sensualitet, og adskillige komponister har

følt sig tiltrukket af dette univers. Men kan man overføre dette latinamerikanske univers til vores nordiske himmelstrøg uden at tangoen mister sin særegne glans? Vi forsøgte - bl.a. med bandoneonmesteren Per Arne Glorvigen som solist – og bød på en aften med toner, lys, film og dans præsenteret af Det Finske Kulturinstituts leder Esa Alanne (der også danser). Musik af bl.a. Astor Piazzolla, Igor Stravinskij, Per Nørgård, Thomas Clausen, Jukka Tiensuu og Luis Naon.

Øresunds-solist 2005

Lørdag 19. marts 2005

12 finalister

Konferencier: Musikchef Lars Grunth

For tredje gang afholdtes Øresunds-Solist – konkurrencen for unge musikere i Øresundsregionen, og i år gjaldt det musiker-talenter, der spiller på strygeinstrumenter (der skiftes mellem blæsere og strygere).

Finalekoncerten – med de i alt 12 finalister – fandt sted i Dronningesalen; det er nemlig en del af Øresunds-Solists formål, at de unge skal opleve at spille i en koncertsal af høj kvalitet.

Jakob Weber, slagtøj

Onsdag 30. marts 2005

Uropførelser af bl.a. Per Nørgård og Pelle Gudmundsen-Holmgreen

Jakob Weber er ved siden af sine studier på konservatoriet – han blev optaget i 1997 – en travl musiker. Han spiller jævnligt med Det Kongelige Kapel, han var forrige år med i Gustav Mahler Symfoniorkester, der turnerer verden over med dirigenter som Abbado og Boulez, han har sammen med saxofonisten Per Egholm dannet duoen Sax' n' drums og han har afholdt utallige skole-, børnehave- og kirkekoncerter. Jakob Weber har været med til at uropføre musik af komponister som Fuzzy, Thomas Agergaard og

Wayne Siegel. Og til sin debutkoncert uropførte han ikke færre end tre danske værker af hhv. Per Nørgård, Pelle Gudmundsen-Holmgreen og Ejnar Kanding.

Diamantensemblet: Pigekor & jazz

tirsdag 5. april 2005

DR Radiopige-koret

Michael Bojesen, dirigent

Jørgen Emborg, klaver

Mads Vinding, bas

DR Radiopige-koret gæster

DiamantEnsemblet med deres dirigent Michael Bojesen samt to af den danske jazz-scenes garvede musikere: Jørgen Emborg og Mads Vinding. Man kunne høre danske og svenske sange - og musik for pigekor og forskellige instrumenter af Karin Rehnqvist, Michael Bojesen og Jørgen Emborg

Operaens Venners sangerkonkurrence 2005

Finalekoncert

Lørdag 16. april 2005

Sjældent har der været så meget fokus på opera og sang som i disse år, og for unge sangere som er på vej med drømme om lied-sang og passioner på de skrå brædder afholder Operaens Venner for anden gang Sangerkonkurrence. Finalen med i alt 8 solister fandt sted i Diamanten.

Tag musikken på ordet - med Athelas

Lørdag 30. april 2005

England og engelsk musik stod i centrum ved Athelas' koncert i Diamanten – og det, der bandt programmets værker sammen var forholdet til 'ordet' i den videste betydning af – ordet. Bl.a. kunne man høre den yngre komponist Julian Andersons *Poetry Nearing Silence*, som er inspireret af Tom Phillips bog *The Heart of a Humument*. I bogen bruger Phillips brokker fra en viktoriansk novelle

som bærende tekst samtidig med at han som en reaktion på ordene overmaler siderne.

»Jeg er meget interesseret i forholdet mellem ord og lyde, for at se om der skulle være en relation mellem de to forskellige udtryksformer«, siger Anderson. Anderson musikalisere bogens ide ved at gøre vold på den musikalske strøm, simpelthen ved at komponere stilhed.

Athelas-koncerten blev dirigeret af Frans Rasmussen; desuden medvirkede sopranen Susanne Elmark, violinisten Peter Sheppard Skaerved og Valdemar Lønsted, recitation.

Kroger spiller Nørgård I

Tirsdag 3. maj 2005

Kroger Kvartetten har i de sidste par år haft et tæt samarbejde med Per Nørgård i forbindelse med opførelsen af nogle af hans strygekvartetter; samarbejdet har været så frugtbart, at komponisten nu har skrevet sin 10. Strygekvartet – *Høstidlos* - til Kroger Kvartetten. Tirsdag den 3. maj var der mulighed for at opleve den danske førsteopførelse i Diamanten, hvor komponisten bl.a. i samtale med Kroger Kvartetens cellist Jakob Kullberg fortalte om *Høstidlos'* tilblivelse. På programmet er desuden Brahms' Kvartet i c-mol og Carl Nielsens Kvartet i f-mol. Kroger Kvartetten er Alexander Øllgaard, violin. Maj Kullberg, violin. Martin Jochimsen, bratsch. Jakob Kullberg, cello.

Årets DR kunstner: Bolette Roed

Tirsdag 10. maj 2005

Der er ikke meget sur skoleblokfløjte over Bolette Roed. Den unge musiker og hendes mange blokfløjter er til eksperimenter, Telemann-sonater, middelaldermusik, improvisation og sammenspil med elektronika. Denne store nysgerighed parret med stor musikalitet og teknisk kunnen er baggrun-

den for, at DR har valgt hende til Årets DR Kunstner 2005. Der er en god tradition for at DR Kunstneren giver koncert i Diamanten, og Bolette Roed kunne man møde 10. maj, hvor hun sin med sin faste blokfløjte-trio Paradox spillede musik, der spænder fra middelalder til nutid: Landini, Bach, Boismortier, Carter, Feldman, Borup-Jørgensen (uopf.) m.fl. Paradox er: Bolette Roed, Dan Laurin og Susanna Laurin – på alle mulige blokfløjter.

Stor stemme fra Island

Tirsdag 17. maj 2005

Kristinn Sigmundsson, basbaryton

Jónas Ingimundarson, klaver

I Danmark har vi ikke hørt meget til den islandske basbaryton Kristinn Sigmundsson, der har travlt på internationale scener som Metropolitan, La Scala og Covent Garden. Nu engagerede Islands Ambassade ham til at synges både lieder, opera-ariers og islandske folkesange i København - af bl.a. Beethoven, Schubert, Verdi, Rossini, Jón Leifs og Hallgrímur Helgason

Goldschmidts Gefillte - en aften med klezmer

Tirsdag 24. maj 2005

Sidste år var det især som menneskeligt og musikalsk samlingspunkt for initiativet Middle East Peace Orchestra, at vi hørte og så oboisten Henrik Goldschmidt. Nu kunne man igen opleve den spillende og syngende ildsjæl som leder af klezmer-ensemblet Zahav, der flere gange har spillet for udsolgt sal i Diamanten. Denne gang spillede Zahav akustisk, og ud over det seks mand store ensemble kunne publikum opleve sopranen Adrienne Kirsten og den arabiske ney-fløjtespiller Mohamed Askari som gæstesolister. Koncerten bar titlen *Goldschmidts Gefillte* – musikken var nemlig af kapelmesteren selv.

Zahav er: Erik Jakobsson, violin. Jeppe Skovbakke, bas. Henrik Goldschmidt, obo. Tobias Allvin, bouzouki. Anders Vesterdahl, harmonika. Jesper Gram, slagtøj

Debutkoncert: Andreas Fosdal, obo

Sjællands Symfoniorkester

Onsdag 25. maj 2005

Program: Bachs Dobbeltkoncert for obo og violin. Strauss' Obokoncert. Morten Olsen: Uropførelse.

Basic Classics

Fredag 27. maj 2005

Storstrøms Kammerensemble, Esbjerg Ensemble, Det Jyske Ensemble, Ensemble MidtVest, Randers Kammerorkester
For første gang var provinsens fem bedste ensembler gået sammen for at slå et slag for kammermusikken - og sig selv - i hovedstaden. 'De fem' har givet festivalen titlen *Basic Classics*, og herlighederne begyndte i Dronningesalen, hvor Brian Mikkelsen åbnede festivalen. Festlig musik spillet af ensemblerne hver for sig – og sammen.

Andre arrangementer

Forskningens Døgn 12. maj - Akademisk kvarter i Diamanten

Forskere knyttet til Det Kongelige Bibliotek gav hver især et indblik i deres aktuelle forskning. Der blev holdt akademisk kvarter hver hele time, hvor 15 minutters billeder, lyd og foredrag lagde op til en efterfølgende diskussion. Alle interesserede var velkomne.

Bl.a. kunne man høre Niels Barfoed, Helge Præstgaard Carlsen, Ole Kongsted, Erik Petersen, Louise Wolthers og

Kirsten Dreyer fortælle om alt fra Shellhusbombardementet i 1945 til en musikalsk havnerundfart i Østersøen i 1500-tallet.

Der var desuden særomvisninger i de to udstillinger: *Digterens Teaterdrømme - H. C. Andersen og teatret* samt *Skyggebilleder - H. C. Andersens rejse til Dresden og Sachsisk Schweiz i 1831*.

Historiens dag

Søndag 22. maj 2005

Et lille bassin i Bibliotekshaven ved Det Kongelige Bibliotek er det eneste vand der er tilbage dér, hvor Christian IV engang havde sin stort anlagte krigshavn. På *Historiens Dag* fortalte historiefortælleren Svend-Erik Engh levende og medrivende for børn og voksne om konger, store krigsskibe, sjældne bøger og godmodige løver.

Erhvervelser

Håndskriftafdelingen

Håndskriftafdelingen har modtaget en lang række scrapbøger efter balletmester Harald Lander. Scrapbøgerne, der dækker årene 1927 - 1972 er et yderst nyttigt supplement til det omfattende Lander-arkiv, og blev formidlet til afdelingen af Erik Aschengreen, der for nylig udgav en stor monografi om Lander.

Endvidere har afdelingen modtaget en større samling efterladte papirer efter musikvidenskabsmanden Poul Nielsen (1939 - 1976). Manuskripterne og andre papirer vidner om den centrale og på visse områder nybrydende rolle, Poul Nielsen ind-

tog i den danske musikforskning i 1960-erne og til sin død.

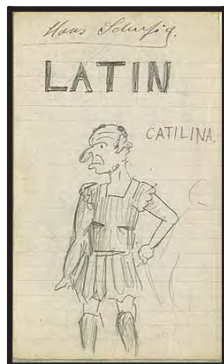
Endelig er der indgået en større samling manuskripter til romaner, digte m.v. af forfatteren T.S. Høeg.

Under den imponante overskrift „The Saxhof Collection. Part Two“ udbød auktionsfirmaet Bruun Rasmussen 19. april anden af foreløbig seks planlagte dele af bog- og manuskriptsamleren Bjarne Saxhofs samling. Andre samlinger var dog også repræsenteret, herunder en større samling *anderseniana*, der stammede fra Lerchenborg Gods.

Håndskriftafdelingen kunne ikke være med i sidstnævnte opløbsfelt. Til gengæld lykkedes det at gøre en række andre gode køb, der understreger, at der også i år er 'en verden udenfor Andersen', der jo i øvrigt ikke er den eneste, der fylder rundt i år.

Forfatteren og maleren Hans Scherfig blev 100 år 8. april 2005. Hans skoletid på Metropolitanskolen har han selv uødeliggjort, og som et supplement til be-lysningsen af dette dog ikke helt forsømte forår er der nu i Håndskriftafdelingen indgået en række af de lærebøger og kladderhefter, som Scherfig anvendte og flittigt noterede og tegnede i.

Notesbogen med latinske gloser gav Scherfig rig anledning til også at anskueliggøre nogle af Romerrigets hovedsikkerheder

Tegning fra 1930 fra Scherfigs ophold i New York, hvor han i øvrigt udstillede nogle af sine malerier og tegninger.

I tilgift til skolebøgerne indgik en skitsebog fra 1919, der viser den 14 årige optagethed af elefanten og skorpionen som motiv, samt enkelte senere tegninger.

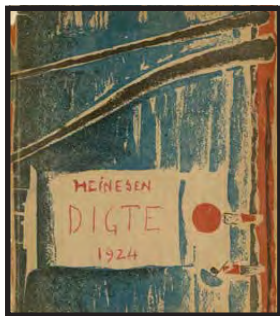
En række af dansk kulturhistories 'store' navne var repræsenteret i de manuskripter, der blev erhvervet på auktionen. Af disse kan nævnes en større samling breve fra maleren Laurits Tuxen til kone og børn; Sophus Claussens manuskript til digtet *Sommer* - til-egnet Johannes Jørgensen (1892); Georg Brandes' manuskript til en afhandling om Adam Oehlenschlägers *Aladdin* (1896) og manuskriptet til Tom Kristensens upublicerede tale for Boghandlerforeningens medlemmer i 1935 i anledning af hans oversættelse af D. H. Lawrences omdiskuterede roman *Sønner og Elskere*.

Endvidere blev der erhvervet en større brevsamling fra venner og kolleger til pianisten Johanne Stockmarr. Brevene er skrevet i perioden 1906-28.

Af digteren Ole Sarvig, hvis efterladte papirer ligeledes befinder sig i Håndskriftafdelingen, blev der erhvervet et originalt håndskrevet manuskript til prosadigtsamlingen *Legende* fra 1946 og til digtsamlingen *Menneske*, der udkom på Schultz Forlag i 1948. Begge manuskripter er med forfatterens egenhændige rettelser.

Af den færøske forfatter William Heinesen, der skrev på dansk og af samme

grund betragtede sit forfatterskab som 'dansk', var der udbudt en række interessante og værdifulde manuskripter, herunder ma-

nuskriptet til en udgivet roman fra slutningen af 1930'erne med titlen „Den yderste Tid“. Håndskriftafdelingen har i forvejen meget omfattende arkivalier efter William Heinesen, og på auktionen lykkedes det at supplere med originalmanuskriptet til Heinesens anden digtsamling *Højbjergning ved Havet*.

Også nogle af kulturradikalismens hovedpersoner var repræsenteret på auktionen. Der blev erhvervet en række breve fra Poul Henningsen og skuespillerinden og sangerinden Liva Weel til teaterdirektør Arne Weel, samt breve fra teatermaleren Svend Johansen til Arne Weel og Karen Marie Løwert.

Det var i høj grad Arne Weel, der satte skub i Svend Johansens kunstneriske udvikling ved at stille ham en række store dekorationsopgaver for teatret. Et udmærket vidnesbyrd om deres nære venskab er dette takkebrev fra Svend Johansen.

Håndskriftafdelingen har på en tidligere auktion erhvervet en lang række manuskripter af Dan Turèll. Disse blev suppleret bl.a. med manuskripterne til *Vesterbro - den mørke bydel eller: Vesterbro - Københavns baggård* og til kriminalromanen *Mord i Rendestenen* (1987).

På samme auktion blev der til bogbindssamlingen i *Boghistoriske Samlinger* indkøbt tre danske og to franske værker. Blandt de danske er et eksemplar af Virtus

Schades Heerup-biografi fra 1967, indbundet af Ole Lundberg i oaseged efter motiv af Heerup.

Desuden blev der erhvervet: Henrik Pontoppidan: *Højsang* (1896) i helbind udført af Anker Kyster efter design af Johan Rhode. Et af 15 nummererede eksemplarer på japanpapir.

Palle Nielsen: *Orfeus & Eurydike* (1959). 53 linoleumssnit. Indbundet af Ole Olsen i sort maroquin med dekorationer af sølv og lilla lakeret metal.

Xavier de Maistre: *Voyage autour de ma chambre* (1877). Indbundet af Marius Michel. Et af 210 nummererede eksemplarer.

OEuvres complètes de J. de La Fontaine, précédées d'une nouvelle Notice sur sa vie (1814), 6 bind, indbundet i rødt skind med forgyldninger af Bozerian jeune.

Musik- og Teaterafdelingen

Det Kongelige Bibliotek har modtaget en meget stor samling nodemanuskripter fra komponisten Erik Jørgensen (f. 1912). Biblioteket har tidligere kun haft et par manuskriptkopier, og det er derfor et særdeles velkomment supplement til bibliotekets samling af manuskripter fra nyere danske komponister.

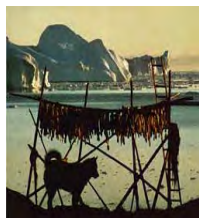
Efter både kompositions-, klaver- og orgelstudier var Erik Jørgensen fra 1947 til 1982 docent ved Statens Institut for blinde og svagtsynedes musikskole. Han er meget inspireret af de nyeste strømninger inden for europæisk musik og har skrevet såvel flere operaer og symfonier som kammermusik, klaverværker, sange og kormusik.

Kort- og Billedafdelingen, Billedsamlingen

Fotografier fra Det Kongelige Teaters privatteaterarkiv. - En større samling af

skuespillerportrætter og billeder fra forestillinger på københavnske privatteatre fortrinsvis fra begyndelsen af 1900-tallet.

En testamentarisk gave fra boet efter Harry Tranberg Opstrup (1922-2005). Harry Opstrup drev et gartneri i Holte og var samtidig en flittig og kyndig fotograf.

Hans interesse var især landskabsfotografiet.

Den efterladte samling består af en stor samling dias og farvefotografier fra Danmark og Grønland og fra rejser i udlandet.

Kort- og Billedafdelingen, Kortsamlingen

Maps in the Atlases of the British Library.

Rodney Shirleys beskrivende katalog over en af verdens største korsamlinger er uvurderlig i kartografisk sammenhæng.

Imago Italiae. Indeholder mere end 700 kort over Italien, fra den sene middelalder frem til slutningen af 1700-tallet. Illustreret med sjældne og særligt udvalgte kort og tegninger.

Portolan Charts and Atlases in the Huntington Library.

Portolan Charts and Atlases in the British Library.

Orientalisk og Judaistisk Afdeling

Otte kinesiske nytårs-bloktryk: Menshen (dørguder), hane, tiger løve (alle i lille format), Yanshen (guden for beskyttelse af øjne)(i mellemstort format). De er alle trykt i den tidlige del af 1900-tallet. Et nyt tryk med Zaowang (køkkenguden) hans kone og kalender for 2005 i stort format.

Et maskinfremstillet nytårstryk med Zaowang (køkkenguden) med kone og kalender for 1942.

To plakater med Mao Zedongs (1893-1976) portræt som en sol over to forskellige politiske citater af samme. Udgivet under 'Den store proletariske kulturrevolution' i Kina i begyndelsen af 1970'erne.

En politisk plakat fra 1967 med rødgardistkvinde og opfordring til at bekæmpe generalen Chen Zaidao for revisionisme og ulydighed.

En Kulturrevolutionsplakat fra 1974 med ung mand, der opfordrer til kamp mod konfucianismen.

En instruktionsplakat til bekæmpelse af rotteangreb i det nordlige Kina. Rotterne skulle angiveligt være inficeret med gift og nedkastet af amerikanerne i forbindelse med Korea-krigen. Plakaten er trykt i 1952.

To skriftrulle-vægte belagt med lak i marmoragtigt mønster. Mærkede med kejsernavnet Qianlong (1736-1795), men fra 1800-tallet.

Pensel til at skive miniatureskrift, fra tidlig 1900-tal.

To bøger med Mao Zedongs (1893-1976) filosofisk-politiske tanker på kinesisk udgivet 1949-50.

En bog fra 1949 om Mao Zedongs unge år og en bog om kommunismen i landbruget fra 1947.

Femten bøger udgivet under 'Den store proletariske kulturrevolution' i Kina (1965-1976) bl.a. tre udgaver med Mao Zedongs (1893-1976) udvalgte værker på kinesisk i fine røde plastikomslag med hans portræt henholdsvis i farver og guld. Til to af disse bøger medfølger typiske 'rødgardist' tasker fremstillet i plastik.

Alt erhvervet gennem antikvitetshandle Jens Bork.

Udlån til udstillinger

Boghistoriske Samlinger har til en udstilling i Vatikanet udlånt en tidebog *Ces presentes heures a lusaige du Mans*, trykt 1510 i Paris af Simon Vostre. Udstillingen „Una Donne vestita di Sole. Iconografia dell’Immacolata Concezione“ afholdes i perioden 1. februar - 13.maj 2005 for at fejre 150 året for pave Pius IXs udstedelse i december 1854 af dogmet om „Den ubesmittede Undfangelse“.

Hovedsamlings- og Dokumentafdelingen har udlånt bøger til følgende udstillinger: Thorvaldsens Museum: *Alt danser, tro mit ord* : 15.3.-12.6.2005

Greve Museum: *Eventyrbilleder* : 22.3.-23.10.2005

Værløse Museum: *Værløse på H.C. Andersens tid* : 29.3.-15.8.2005.

Håndskriftafdelingen har til udstillingen: *Matisse. Une seconde vie* udlånt en lang række af maleren Henri Matisse's breve med tilhørende, dekorerede kuverter til vennen

André Rouveyre.

Udstillingen er redigeret af Hanne Finsen, der i 2001 udgav et digert værk om korrespondancen, og vises i perioden

16.3. - 17.7. på Musée du Luxembourg i Paris. Den vil herefter blive overflyttet til Louisiana.

Frimærkehandler og jernbanehistoriker Peer Olav Thomassens Fond

Fonden, der er stiftet i 1992, har som formål „Videreførelse af forskningen i fortrinsvis dansk trafik- og kommunikationshistorie“ og yder støtte til

- a. anskaffelse af relevant materiale, herunder til den fornødne bevaring, registrering, katalogisering, indbinding, konservering mv. af det indgåede materiale
- b. udarbejdelse af publikationer, først og fremmest tryk omkostninger
- c. studie- og forskningsudgifter, herunder rejsetilskud, og
- d. tilskud til afholdelse af udstillinger, seminarer, kongresser mv.

Ad a: Støtte til opbygning af private bogsamlinger falder uden for fondens formål.

Ad c: Da fondens midler er af forholdsvis beskeden størrelse, vil det ikke være muligt at yde effektiv støtte til forskning inden for de i formålsparagraffen nævnte områder i form af løn.

Af hensyn til ekspedition af imødekomne ansøgninger, skal disse indeholde oplysning om modtagerens adresse og personnummer. Hvis ansøgeren er en juridisk person, skal man i ansøgningen oplyse CVR-nr.

Ansøgninger vedlagt *curriculum vitae*, eventuel publikationsliste samt anbefaling(er) stiles til Direktør Erland Kolding Nielsen og sendes til

Det Kongelige Bibliotek
Postboks 2149
1016 København K

TELEFON 33 47 47 47
TELEFAX 33 32 98 46

så den er biblioteket i hænde senest 1. november 2005 med morgenposten. Uddelingen forventes at finde sted omkring årsskiftet 2005/2006.

Publikationer

Aktuelt fra Forskningsafdelingen. Elektronisk nyhedsbrev. *Aktuelt fra Forskningsafdelingen* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Aktuelt fra Håndskriftafdelingen. Elektronisk nyhedsbrev, der udkommer ti gange om året (jan.-juni, sept.-dec.). *Aktuelt fra Håndskriftafdelingen* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Aktuelt fra Kort- og Billedafdelingen. Elektronisk nyhedsbrev, der bringer nyt om Kortsamlingen, Luftfotosamlingen, Billedsamlingen, Det Nationale Fotomuseum og Museet for Dansk Bladtegnning. *Aktuelt fra Kort- og Billedafdelingen* findes via *Om biblioteket* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også kan tegnes abonnement. Gratis.

Aktuelt fra Musik- og Teaterafdelingen. Elektronisk nyhedsbrev, der udkommer hver anden måned. *Aktuelt fra Musik- og Teaterafdelingen* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Aktuelt om foredrag og andre kulturaktiviteter i Den Sorte Diamant. Elektronisk nyhedsbrev. *Aktuelt om foredrag og andre kulturaktiviteter i Den Sorte Diamant* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Aktuelt om koncerter og andre musikarrangementer. Elektronisk nyhedsbrev. *Aktuelt om koncerter og andre musikarrangementer* findes via *Nyheder* på adressen <www.kb.dk>, hvorfra der også er mulighed for at tegne abonnement. Gratis.

Bergstrøm, Vilhelm: *En Borger i Danmark under Krigen. Dagbog 1939-45.* Udgivet af John T. Lauridsen. Gads Forlag i samarbejde med Det Kongelige Bibliotek. 1200 s. Ill. Bd. 1-2. Kr. 349,- (vejl.).

Diamanten. Kulturblad fra Det Kongelige Bibliotek. Red.: Trine Lehmann (ansvh.), Birgitte Hvidt, Bette Thomas. 2. årg., nr. 2. 2005. 24 s. Ill. ISSN 1399-6142. Kr. 20,-

Hvem var hvem 1940-1945. Gads Leksikon. Red.: Hans Kirchhoff, John T. Lauridsen, Aage Trommer. 2005. 399 s. Kr. 349,-

Kommunikation erstatter transport. Den digitale revolution i danske forskningsbiblioteker 1980-2005. Festskrift til Karl Krarup. Red.: Erland Kolding Nielsen, Niels Christian Nielsen, Steen Bille Larsen under medvirken af Sofie Lene Bak. Det Kongelige Bibliotek, Museum Tusulanums Forlag. 2005. 77455 s. Ill. (Danish Humanist Texts and Studies. vol. 30). ISBN 87-7289-0258-5. Kr. 450,-

Magasin fra Det Kongelige Bibliotek. Red.: Lotte Philipson. 18. årg. nr. 1. 2005. 84 s. Ill. ISSN 0905-5533. Kr. 125,- (abonnement), kr. 50,- (løssalg). Gratis for medlemmer af Diamantklubben - Det Kongelige Biblioteks Kulturklub.

Noldus, Badeloch: *Trade in Good Taste. Relations in Architecture and Culture between the Dutch Republic and the Baltic World in the Seventeenth Century.* Brepols Publishers, Turnhout 2005. 220 s. EUR 75,-

Yde, Henrik (udg.): Martin Andersen Nexø: *Ditte Menneskebarn.* Det Danske Sprog- og Litteraturselskab & Borgens Forlag, 2005. 725 s. + efterskrift og noter. Kr. 300,-

Forsiden: Museet for Dansk Bladtegning i Det Kongelige Bibliotek præsenterer i Galleriet en udstilling af bladtegneren *Per Marquard Otzens* værker i Galleriet. Indtil 18. juni 2005

Bagsiden: H.C. Andersens høje hat kan ses i udstillingen *Digterens teaterdrømme - H.C. Andersen og teatret*, der vises indtil 22. oktober i Rotunden.

